

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/89/2021
Identifikačné číslo spisu: 6609201895
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6609201895.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ Š. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXX, D. a 2/ Z. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. G.Í. XXXX/XX, H., obaja právne zastúpení JUDr. Petrom Dlhopolčekom, advokátom so sídlom Horná 51, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovaným: 1/ Bazaltové kameňolomy Konrádovce-Sever, s.r.o., Tolstého 32, 984 03 Lučenec, IČO: 36 673 374, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Mihály s.r.o., so sídlom Jókaiho 121/16, Lučenec, IČO: 47 241 331, 2/ L. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou UHAĽ s.r.o., so sídlom Štefana Moyzesa 9877/43, Zvolen, IČO: 47 236 655 a 3/ Q. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. H. S. N. XX, H., právne zast. Mgr. Michalom Markotánom, advokátom so sídlom P. Rádayho 8/A, 984 01 Lučenec, IČO: 45 028 842, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy a určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 6C/50/2009, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/94/2019-1230 zo dňa 24.06.2020, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24.06.2020 sp. zn. 15Co/94/2019-1230 a rozsudok Okresného súdu Lučenec z 24.09.2018 sp. zn. 6C/50/2009-1071 z r u š u j e a v e c v r a c i a O k r e s n é m u s ú d u L u č e n e c n a ď a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1.1. Okresný súd Lučenec (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) (v poradí štvrtým) rozsudkom z 24. septembra 2018 sp. zn. 6C/50/2009-1071 žalobu žalobcov zamietol. Výrokom II. priznal žalovaným 1/, 2/, 3/ nárok voči žalobcom 1/, 2/ na náhradu trov konania vo výške 100 %. O výške tejto náhrady rozhodne súd samostatným uznesením.

1.2. V odôvodnení rozsudku uviedol, že určovacou žalobou je možné odstrániť neistotu v právnom postavení sporových strán vo vzťahu k ich vlastníckemu právu, avšak za podmienky existencie naliehavého právneho záujmu, preukázanie ktorého ako dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu (žalobcov), ktorí musia preukázať jeho existenciu v čase rozhodovania súdu. Pokiaľ žalobcovia tvrdili, že kúpna zmluva medzi nimi ako predávajúcimi a spoločnosťou MP-ČADIČ, s.r.o. Lučenec ako kupujúcim je neplatná a následne sú neplatné aj všetky ďalšie zmluvy na túto kúpnu zmluvu nadväzujúce, by bol daný naliehavý právny záujem na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným v katastri

nehnutelností v zmysle § 137 písm. c/ CSP, pokiaľ žalobcovia tvrdia, že sú vlastníci nehnuteľností, ktoré sú predmetom kúpy, pokiaľ ako ich vlastníci nie sú v katastri nehnuteľností zapísaní. V tejto súvislosti v prejednávanej veci už Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení č. k. 15Co/302/2011-523 zo dňa 18.04.2012 ako aj v uznesení č. k. 15Co/162/2016-902 zo dňa 28.02.2018 vyslovil, že naliehavý právny záujem na určení obnoveného vlastníckeho práva predávajúcich k nehnuteľnostiam po vyslovení neplatnosti kúpnej zmluvy nie je, pokiaľ predávajúci nevráti kupujúcemu kúpnu cenu ako plnenie, ktoré od kupujúceho podľa kúpnej zmluvy dostal. Obsahom právneho vzťahu z kúpnej zmluvy sú totiž práva a povinnosti predávajúceho a kupujúceho, ktoré sú vzájomné (synalagmatické). To znamená, že v tomto právnom vzťahu právam predávajúceho korešpondujú povinnosti kupujúceho a naopak. Práva a povinnosti z tohto vzťahu nemožno navzájom oddeliť. Pokiaľ je podľa § 457 Občianskeho zákonníka kúpna zmluva neplatná, je kupujúci povinný vrátiť predávajúcemu nehnuteľnosť vrátane poskytnutia súčinnosti k zápisu obnoveného práva predávajúceho v katastri nehnuteľností. Oproti tomu však predávajúci je povinný vrátiť prevzatú kúpnu cenu a taktiež poskytnúť súčinnosť na to, aby bol namiesto kupujúceho v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností zapísaný. Pokiaľ predávajúci podá voči kupujúcemu žalobu nielen o neplatnosť kúpnej zmluvy, ale súčasne aj o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, nie je možné z toho vyvodiť iné, než to, že bude mať naliehavý právny záujem na určení, že je vlastníkom nehnuteľností len vtedy, pokiaľ sám plnenie, ktoré z tejto zmluvy dostal, t. j. kúpnu cenu vrátil, prípadne pokiaľ súčasne so žalobou o určenie vlastníctva podá žalobu na vypratanie nehnuteľností oproti vráteniu kúpnej ceny (synalagmatický právny vzťah). Pokiaľ sa žalobcovia domáhali neplatnosti kúpnych zmlúv a zároveň určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam bez toho, aby vrátili kúpnu cenu, ktorú podľa namietanej kúpnej zmluvy dostali, pričom zároveň nepodali žalobu na vypratanie nehnuteľností oproti vráteniu kúpnej ceny, je potrebné konštatovať, že nemajú naliehavý právny záujem na určovacej žalobe.

1.3. V prejednávanej veci žalobcovia predali žalované nehnuteľnosti evidované v kat. úz. Š. a obci Š., a to parc. č. XXX o výmere 537556 m², lesné pozemky, parc. č. XXX o výmere 323569 m², lesné pozemky a parc. č. XXX o výmere 74069 m², lesné pozemky, vedené ako parcely registra „E“ odboru katastrálneho Okresného úradu Lučenec spoločnosti MP-ČADIČ, s.r.o. Lučenec za kúpnu cenu 99 581,76 Eur (3 000 000,- Sk), pričom navrhli v prípade určenia vlastníckeho práva k vyššie označeným nehnuteľnostiam vrátiť žalovanému 1/ 63 960,- Eur (2x po 31 980,- Eur) a žalovanej 2/ sumu 6 050,- Eur (2x po 3 025,- Eur), čo spolu činí 70 010,- Eur. Z uvedeného je zrejmé, že práva a povinnosti žalobcov nespĺňajú pojem vzájomnosti, a teda nie sú synalagmatické. Navyše súd nedisponoval dostatočnými dôkazmi na preskúmanie synalagmatického právneho vzťahu medzi sporovými stranami, pretože v spise absentujú zmluvy, ktoré boli uzavreté medzi spoločnosťou SLOVAK SOUTH REAL s. r. o. Lučenec a žalovaným 1/ o prevode parcely č. XXX ako aj medzi Q. X. a žalovaným 1/ o prevode parcely č. XXX. Súd nemohol vykonať ani dôkaz o výške kúpnej ceny v súvislosti s uzavretím zmluvy medzi MP-ČADIČ, s.r.o. Lučenec a spoločnosťou SLOVAK SOUTH REAL s. r. o. Lučenec. Dôkazné bremeno na vykonaní týchto dôkazov tiež zaťažovalo žalobcov, ktorí uvedené zmluvy (ich kópie) ani nepredložili, ani nenavrhli súdu, aby zadovážil tento dôkaz. Civilný sporový poriadok účinný od 01.07.2016 pritom umožňuje súdu vykonať iba tie dôkazy, ktoré sú navrhnuté. Bolo možné teda konštatovať, že v tomto smere žalobcovia neunesli dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Na základe vyššie uvedených dôvodov súd žalobu žalobcov zamietol.

2.1. Odvolací súd v poradí štvrtým rozhodnutím sp. zn. 15Co/94/2019-1230 zo dňa 24. júna 2020 výrokom I. zmenu žaloby v odvolacom konaní na základe podania zo dňa 31.12.2018 nepripustil. Výrokom II. rozsudok okresného súdu potvrdil. Výrokom III. zrušil predbežné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 6C/50/2009-160 zo dňa 10.11.2009 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/37/2010-273 zo dňa 23.02.2010. Výrokom IV. priznal žalovaným 1/, 2/, 3/ voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.2. Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že zmenou žaloby je v zmysle § 140 CSP rozšírenie uplatneného práva, ako aj uplatnenie iného práva a podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdných v žalobe. Nová úprava sporového procesu zmenu žaloby v odvolacom konaní nepripúšťa a z toho dôvodu zmenu žaloby na základe návrhu žalobcov 1/ a 2/ zo dňa 31.12.2018 nepripustil.

2.3. Žalobcovia v odvolaní tiež namietli, že okresný súd ohľadne neplnenia podmienky vzájomnosti práv

a povinností zo strany žalobcov vo vzťahu k žalovaným, neprihliadol k výške dlhov žalovaných 1/, 2/ a nimi zavineným záložným právam, ktoré sa viažu na sporné nehnuteľnosti, pričom podľa názoru žalobcov to, že nehnuteľnosti sú zaťažené záložnými právami veriteľov, je potrebné odpočítať z finančného ekvivalentu kúpnej ceny ku škode žalovaných, aby princíp vzájomnosti bol spravodlivo dodržaný. Takýto právny názor žalobcov nie je právne akceptovateľný. Ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka ukladá stranám neplatnej zmluvy, aby si vzájomne vrátili všetko, čo podľa nej dostali, a ak sú v prípade kúpy nehnuteľností vzájomnými a navzájom podmienenými plneniami zo strany predávajúceho prevod vlastníckeho práva a zo strany kupujúceho zaplatenie kúpnej ceny, pričom zaplatenie kúpnej ceny je protiváhou vlastníctva k prevádzanej veci, potom v prípade neplatnej zmluvy brániacej kupujúcemu, by sa stal riadnym vlastníkom veci, hoci zaplatil kúpnu cenu, je predávajúci povinný vrátiť kúpnu cenu. Na vzájomnú povinnosť nemôže mať vplyv zaťaženie nehnuteľností záložným právom, nakoľko zákon takýto odpočet finančného ekvivalentu neumožňuje. Žalobcovia tiež poukazovali na judikatúru, a to najmä Najvyššieho súdu ČR ohľadne toho, že viac ako 10 rokov je prekonaný nesprávny právny názor vyslovený v rozhodnutí NS ČR pod sp. zn. 22Cdo/534/2002, a to podľa rozhodnutia veľkého senátu občianskoprávneho kolégia NS ČR sp. zn. 31Cdo/1836/2005, ďalej podľa rozhodnutia NS ČR pod sp. zn. 22Cdo/3550/2008.

2.4. Odvolací súd v bode 36. svojho rozsudku uviedol, že kruciálnou povinnosťou vyplývajúcou z kúpnej zmluvy ohľadom nehnuteľností (prípadne ideálneho podielu nehnuteľností), je prevod vlastníckeho práva oproti zaplateniu kúpnej ceny, čo determinuje reštitučné práva a povinnosti strán absolútne neplatnej kúpnej zmluvy. Vyjadrenie vzájomnej povinnosti by sa nemalo sústreďovať iba na označenie objektu, ku ktorému sa táto povinnosť viaže, ale aj na konanie nevyhnutné na to, aby bolo reštitučnej povinnosti urobené zadosť, teda, ktoré povedie k opätovnému dosiahnutiu stavu pred uzavretím neplatnej zmluvy a bude plne rešpektovať rovnosť a právnu istotu. Reštitučná povinnosť musí smerovať k náprave tohto stavu a k spravodlivému usporiadaniu vzťahu medzi všetkými stranami neplatných zmlúv, ako je to v tomto prípade. Nárok účastníka neplatnej (zrušenej) zmluvy na vrátenie ceny je nárokom podmieneným zo zákona povinnosťou vrátiť druhému účastníkovi to, čo získal za kúpnu cenu, ktorej vrátenia sa teraz domáha (pozri aj rozhodnutie Ústavného súdu SR I. ÚS 119/2014, ZSP 33/2014).

2.5. Ďalej uviedol, že v prípade povinnosti vrátiť si obojstranne plnenie, ide v režime § 457 Občianskeho zákonníka o tzv. synalagmatický (vzájomne podmienený) záväzok, kedy požiadavka jednej zmluvnej strany, aby jej bolo druhou zmluvnou stranou vrátené plnenie, ktoré jej poskytla, môže uspieť, len ak je žiadateľom navonok deklarovaná aj pripravenosť vrátiť to, čo na základe takejto zmluvy obdržal od druhej zmluvnej strany on sám. Ak ide o žalobu, musí sa tento záväzok premietnuť aj do znenia žalobného návrhu (petitu) (rozhodnutie NS ČR 23Cdo/2325/2013).

2.6. V tejto súvislosti žalobcovia v odvolaní poukazovali aj na tú skutočnosť, že zo strany MP-ČADIČ, s. r. o. a SLOVAK SOUTH REAL s. r. o. šlo o špekulatívne naplánované reťazovité prevody nehnuteľností, fiktívnu dražbu a následne ich likvidáciu a výmaz, pričom tieto svoje tvrdenia žalobcovia žiadnym spôsobom nepreukázali. Odvolací súd k tomu uviedol, že práve žalobcovia špekulatívnym spôsobom previedli tieto nehnuteľnosti na MP-ČADIČ, s. r. o., kedy prevádzali len lesné pozemky bez lesných porastov, pričom k lesným porastom si ponechali všetky vecné práva vo forme vecných bremien. Ani neexistencia uvedených subjektov a ich výmaz z obchodného registra nemôže mať vplyv na to, že pri určení neplatnosti kúpnych zmlúv, ktorých jedna strana už neexistuje, len z tohto dôvodu pri neplatnej kúpnej zmluve by sa nemal aplikovať synalagmatický vzťah, pokiaľ existujú vecnoprávni nástupcovia daných subjektov, ktorí sa vlastníckymi sporných nehnuteľností stali na základe následných prevodov od týchto zaniknutých subjektov. Bolo by v rozpore s princípom spravodlivosti, aby žalobcovia v prípade neplatnosti kúpnych zmlúv (kde túto neplatnosť sami zapríčinili naformulovaním znenia neplatnej zmluvy), nadobudli späť vlastnícke práva k nehnuteľnostiam, ale na druhej strane by im mala zaniknúť povinnosť vrátiť kúpnu cenu v rozsahu, v akom kúpnu cenu za predaj nehnuteľností na základe neplatných zmlúv obdržali.

2.7. Sami žalobcovia v odvolaní tvrdili, že vzhľadom na to, že MP-ČADIČ, s. r. o. už nevlastní odkúpené pozemky a neexistuje, žalobcovia pre stratu jeho spôsobilosti nadobúdať práva a povinnosti a jeho výmaz, vzhľadom na to, že ide o neexistujúci subjekt, nemôžu vrátiť kúpnu cenu, ktorú obdržali pri predaji pozemkov, a preto na ich strane existuje faktická prekážka podľa skutočne zisteného právne významného stavu. Takémuto postoju žalobcov podľa názoru odvolacieho súdu nemožno poskytnúť

právnú ochranu, ak by sa žalobcovia mali spätným prevodom opätovne stať vlastníkami sporných nehnuteľností, ale na druhej strane by im nevznikla žiadna povinnosť vrátiť kúpnu cenu vecnoprávnym nástupcom predávaných pozemkov po MP-ČADIČ, s. r. o. Ekvivalent vrátenej kúpnej ceny by mal zodpovedať cene, akú žalobcovia získali pri predaji nehnuteľnosti. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť totiž spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Ani žalobcami navrhované vrátenie finančného ekvivalentu vzájomného plnenia vo výške 70 010,- Eur nepokrýva podmienku vzájomnej podmienenosti plnení. To, že okresný súd nezistil dlhy a príslušenstvo žalovaných 1/, 2/ k záložným veriteľom ku dňu vyhlásenia rozhodnutia a v tejto súvislosti to, že Daňový úrad Banská Bystrica, ani veriteľ žalovanej 2/ neboli nápomocní pri oznámení výšky dlhov žalovaných, nemá vzťah k veci samej, aj keď to žalobcovia v odvolaní tvrdili.

2.8. Žalobcovia v odvolaní opakovane poukazovali na to, že podľa ich názoru je kúpna zmluva a zmluva o zriadení vecného bremena zo dňa 10.01.2002 vkladovaná pod č. j. V 61/2002 absolútne neplatná ako celok a neplatné sú všetky naň nadväzujúce zmluvy vkladované Katastrálnym úradom Banská Bystrica, Správou katastra Lučenec pod č. j. V 2567/06, V 2568/06, V 2640/06, V 2641/06 a V 3263/08, pretože predmet predaja a predmet vecných bremien boli v týchto zmluvách vymedzené v rozpore so zákonom, keďže bol dohodnutý predaj pozemkov bez lesných porastov, ktoré patria ako súčasť a príslušenstvo k hlavnej veci, ale neboli predmetom predaja, neboli ani ocenené. Tento názor žalobcov nebol okresným súdom spochybnený a nebol spochybňovaný ani odvolacím súdom. Pokiaľ žalobcovia v odvolaní tvrdili, že Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom rozsudku zo dňa 11.02.2009 pod č. k. 15Co/257/2008-150 v nadväznosti na rozsudok Okresného súdu Lučenec zo dňa 19.09.2008 pod č. k. 9C/127/2007 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej a svoje rozhodnutie oprel o ust. § 37, § 39 a § 120 Občianskeho zákonníka, pričom zvýraznil, že absolútne neplatný právny úkon nemá žiadne právne účinky, absolútna neplatnosť nastáva priamo zo zákona a pôsobí od začiatku voči každému, a že osud absolútne neplatného právneho úkonu sleduje aj právny úkon s akcesorickou povahou a došiel k záveru, že samotné kúpne zmluvy ohľadne predaja nehnuteľností sú neplatné, a preto nemôžu byť platné ani na tieto kúpne zmluvy nadväzujúce vecné bremená, a teda bola neplatná zmluva o zriadení vecného bremena medzi žalobcami ako predávajúcimi a kupujúcim MP-ČADIČ, s. r. o., ani tento názor v priebehu konania nebol spochybňovaný, či už súdom prvej alebo druhej inštancie. Okresný súd však nezamietol žalobu z dôvodu, že by došiel k opačnému záveru a ani odvolací súd preto nemá dôvod vyjadrovať sa k tejto otázke. K zamietnutiu žaloby totiž došlo z iných vyššie uvedených dôvodov. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd považoval rozsudok okresného súdu za vecne správny, a preto ho potvrdil.

3.1. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/ a 2/ v časti II. výroku dovolanie, ktoré odôvodnili poukazom na ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Za právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená, považovali otázku, či žalobcovia, ktorí sa domáhajú neplatnosti kúpnych zmlúv a zároveň určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bez toho, aby vrátili kúpnu cenu, ktorú podľa namietanej kúpnej zmluvy prijali a bez toho, aby zároveň podali žalobu na vypratanie nehnuteľnosti oproti vráteniu kúpnej ceny, majú naliehavý právny záujem na takejto určovacej žalobe. Dodnes nebolo rozhodovacou praxou dovolacieho súdu ustálené, či je možné podať určovaciu žalobu na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy alebo na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli prevedené na základe tejto neplatnej kúpnej zmluvy, prípadne kúpnej zmluvy, od ktorej sa odstúpilo, bez toho, aby bola v súvislosti s touto žalobou súčasne vyriešená synalagmatická povinnosť žalobcu vrátiť žalovaným zaplatenú kúpnu cenu a či je v takomto prípade daný naliehavý právny záujem na takýchto určovacích žalobách. Dovolatelia uviedli viacero rozhodnutí NS ČR, z ktorých vyplýva vývoj českého dovolacieho súdu na danú problematiku. Súčasne uviedli, že majú za to, že existencia naliehavého právneho záujmu na určení ich vlastníctva a určení neplatnosti zmlúv nie je podmienená vrátením plnenia, ktoré dostali z neplatnej kúpnej zmluvy, prípadne súčasným podaním žaloby na vypratanie kupujúceho z nehnuteľnosti oproti vráteniu kúpnej ceny. V prípade neplatnosti kúpnej zmluvy, keď vlastnícke právo na kupujúceho nikdy neprešlo a zápis má len deklaratórne účinky, nie je možné viazať právo predávajúceho na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva na nutnosť podať žalobu na vrátenie kúpnej ceny oproti povinnosti vypratať nehnuteľnosti. Tento názor podopreli rozsudkom NS ČR 31Cdo/1836/2005, 22Cdo/2286/2007, 22Cdo/3550/2008, 30Cdo/179/2008, 24Cdo/440/2019.

3.2. Ďalšia dovolateľmi formulovaná právna otázka sa týkala výkladu a aplikácie ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka, či v prípade, že kúpna zmluva je neplatná a kupujúci následne prevedie predmet tejto kúpnej zmluvy ďalšou kúpnu zmluvou na ďalšiu osobu, prechádza alebo sa touto druhou kúpnu zmluvou prevádza aj právo prvého kupujúceho na vrátenie zaplatenej kúpnej ceny voči prvému predávajúcemu vyplývajúce z § 457 OZ, a to na druhého kupujúceho.

3.3. Poslednú právnu otázku dovolateľa naformulovali tak, či v prípade zániku veriteľa - právnickej osoby bez právneho nástupcu zanikajú aj jeho pohľadávky voči jeho dlžníkom. Ide o aplikáciu a výklad ust. § 488 OZ, § 575 a nasl. OZ a § 853 ods. 1 OZ v nadväznosti na ust. § 579 ods. 2 OZ. Žalobcovia v odvolaní tvrdili, že vzhľadom na to, že MP-ČADIČ, s.r.o. už nevlastní odkúpené pozemky a neexistuje, žalobcovia pre stratu jeho spôsobilosti nadobúdať práva a povinnosti a jeho výmaz, nemôžu vrátiť kúpnu cenu, ktorú obdržali pri predaji pozemkov, a preto na ich strane existuje faktická prekážka. Nesprávne právne posúdenie vidia dovolateľa v tom, že odvolací súd chce, aby plnili niekomu, komu v skutočnosti pohľadávka nepatrí, kto nie je veriteľom tejto pohľadávky, a preto jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dovolateľa boli názoru, že právo MP-ČADIČ, s.r.o. na vrátenie zaplatenej kúpnej ceny zaniklo, a preto nie je možné podmieňovať určenie vlastníckeho práva zaplacením tejto dnes už neexistujúcej pohľadávky. Záverom dovolateľa žiadali v zmysle ust. § 449 ods. 1, 2 a § 450 CSP zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4.1. Právny zástupca žalovaného 1/ adresoval na súd vyjadrenie k dovolaniu zo dňa 25.11.2020. K samotnému obsahu dovolania uviedol, že dovolanie ja nedôvodné, nakoľko dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) podľa jeho právneho názoru neexistuje. Navrhol dovolaciemu súdu dovolanie odmietnuť, a ak ho neodmietne, zamietnuť a žalovanému 1/ priznať náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

4.2. K dovolaniu sa vyjadril právny zástupca žalovanej 2/. Uviedol, že žalobcovia ako predmet konania po viacerých zmenách ustálili určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, určenie neplatnosti prevodných zmlúv a napokon aj vrátenie kúpnej ceny (jej časti). Svoju žalobu podporili výlučne judikatúrou riešiacou naliehavosť právneho záujmu pri určení vlastníctva k veci, nie pri určení neplatnosti právneho úkonu. Poukázal na vnútornú rozpornosť dovolania, a to vo formulovaní právnej otázky, na ktorú má dovolací súd odpovedať. Uviedol, že samotnú žalobu žalobcov možno vzhľadom na všetky okolnosti považovať za rozpornú s dobrými mravmi, keď z dokazovania vyplynulo, že prvotnú prevodnú zmluvu koncipovali sami žalobcovia, žiadajú ju určiť za neplatnú, pričom je zrejmé, že túto neplatnosť sami zavini. Záverom žalovaná 2/ žiadala, aby dovolací súd dovolanie ako neprípustné odmietol a priznal jej voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4.3. K dovolaniu sa vyjadril aj právny zástupca žalovanej 3/ podaním zo dňa 04.12.2020. Dovolanie je podľa jeho názoru zmätočné, ust. § 421 CSP nie je aplikovateľné pre uvedenú vec a dovolanie nespĺňa náležitosti podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Podanie žaloby zo strany žalobcov 1/ a 2/ považuje za v rozpore s dobrými mravmi, kedy ide o šikanózný výkon práva, ktorý by nemal požívať právnu ochranu. Žalovaný 3/ nadobudol v dobrej viere časť pozemkov v roku 2006, ktoré následne odpredal, riadne za ne zaplatil kúpnu cenu a za tieto nehnuteľnosti mu bola aj následne riadne uhradená kúpna cena. Mal za to, že prípadným vyhovením žalobe by došlo iba k založeniu krivdy voči kupujúcim, ktorí riadne uhradili dojednanú kúpnu cenu a určením neplatnosti právnych úkonov by sa dostali do situácie, že nebudú mať od koho vymôcť bezdôvodné obohatenie, pretože niektoré subjekty, ktoré boli účastníkmi týchto zmlúv, medzičasom zanikli. Žalobcovia 1/ a 2/ by sa dostali do situácie, že by nemuseli nikomu (žiadnemu zo žalovaných) vracať peniaze, pretože napríklad ich zmluvný partner - spoločnosť MP-ČADIČ s.r.o. zanikla. Takéto konanie aj postoj je maximálne špekulatívny, zakladá voči žalovaným krivdu a nemôže požívať právnu ochranu. Odvolal sa na bona fide, najmä s ohľadom na ústavný princíp ochrany nadobudnutých práv. Navrhol dovolanie odmietnuť a priznať mu náhradu trov konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že

dovolanie žalobcov 1/ a 2/ je dôvodné; v dôsledku jeho účinku dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, 2 a § 450 CSP).

6. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa dovolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

7. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

8. Dovolatelia odôvodnili prípustnosť dovolania poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) CSP argumentujúc tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Otázku naformulovali spôsobom, či je možné podať určovaciu žalobu na určenie neplatnosti kúpnej zmluvy alebo na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli prevedené na základe tejto neplatnej kúpnej zmluvy, prípadne kúpnej zmluvy, od ktorej sa odstúpilo, bez toho, aby bola v súvislosti s touto žalobou súčasne vyriešená synalagmatická povinnosť žalobcu vrátiť žalovaným zaplatenú kúpnu cenu a či je v takomto prípade daný naliehavý právny záujem na takýchto určovacích žalobách. Uviedli viaceré rozhodnutia NS ČR zaoberajúcich sa touto problematikou, pričom sami aj poukázali na skutočnosť, že táto judikatúra sa vyvíjala a nie je jednotná.

9. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľmi formulovaná právna otázka spĺňa požiadavku otázky, od ktorej riešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a súčasne zakladá dôvodnosť podaného dovolania, nakoľko rozhodovacou praxou dovolacieho súdu priamo riešená nebola a odvolacím súdom bola riešená nesprávne.

10.1. Dovolací súd sa oboznámil s obsahom celého spisu a k uvedenej otázke uvádza nasledovné. Žalobou podanou na súd prvej inštancie dňa 04.03.2009 sa žalobcovia domáhali voči žalovanému 1/ MP-ČADIČ, s.r.o. a 2/ Bazaltové kameňolomy Konrádovce - Sever, s.r.o. určenia absolútnej neplatnosti právnych úkonov - kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcami a žalovaným 1/ a následne medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/ a zmluvy o zriadení vecného bremena uzavretej medzi povinným z vecného bremena - žalovaným 1/ a oprávneným z vecného bremena (žalobcami). Súčasťou žalobného návrhu bola aj povinnosť žalobcov vrátiť žalovanému 1/ finančnú čiastku vo výške 99 581,75 Eur (3.000.000,- Sk). Počas konania žalobcovia niekoľkokrát žalobný petit menili, naposledy v poslednom odvolacom konaní, kedy zmene nebolo vyhovené a súd ju v odvolacom konaní nepripustil.

10.2. Z konania vyplynulo, že na Okresnom súde Lučenec prebehlo iné konanie so žalobcom Bazaltové kameňolomy Konrádovce - Sever, s.r.o. proti žalovaným 1/ Š. F., 2/ Z. F., kde v konaní 9C/127/2007-121 zo dňa 16.09.2008 súd určil, že zmluva o zriadení vecného bremena uzavretá dňa 10.01.2002 medzi povinným z vecného bremena MP-ČADIČ, s.r.o. Filákovská cesta 22, Lučenec, IČO: 36 051 322 a oprávneným z vecného bremena Š. F., r. č. XXXXXX/XXXX, bytom Č. Č. XXX a Z. F., rod. A., r. č. XXXXXX/XXXX, bytom Č. XXX, zakladovaná Správou katastra v Lučenci pod číslom V 61/2002, predmetom ktorej je:

1. Právo výkonu poľovníctva na parc. č. XXX, XXX v prospech vlastníka parciel č. XXX/X, XXX/X, XXX, XXX a XXX v katastrálnom území obce Š.,

2. Právo vykonať lesohospodársku činnosť spočívajúcu v pestovateľskej a ťažobnej činnosti podľa lesohospodárskeho plánu predávajúceho v lesných porastoch na parc. č. XXX, XXX v prospech

vlastníka parciel č. XXX/X, XXX/X, XXX, XXX a XXX v katastrálnom území obce Š.,

3. Právo pasenia, chovu a letného ustajnenia hospodárskych zvierat na parc. č. XXX, XXX v prospech vlastníka parciel č. XXX/X, XXX/X, XXX, XXX a XXX v katastrálnom území obce Š.,

4. Vlastnícke práva k lesným porastom (pestovateľskej a ťažobnej činnosti) nachádzajúce sa na parc. č. XXX, XXX v k. ú. Š., ktoré sú vo vlastníctve a užívaní predávajúcich,

je neplatná. V odôvodnení uviedol, že nie je mysliteľné, aby súčasť veci patrila inému vlastníkovi hlavnej veci a aby jej právne osudy boli odlišné od hlavnej veci. Kúpna zmluva, ktorá bola uzavretá dňa 10.01.2002, je teda absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 38 OZ, pretože odporuje ust. § 120 ods. 1 OZ. Pretože Okresný súd Lučenec dospel k záveru, že kúpna zmluva dohodnutá medzi MP-ČADIČ, s.r.o. a žalovanými 1/ a 2/ je absolútne neplatná, nemôže byť potom platný ani akýkoľvek ďalší právny úkon, ktorý nadväzuje na túto kúpnu zmluvu.

Rozsudok Okresného súdu Lučenec 9C/127/2007-121 bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici 15Co/257/2005-150 zo dňa 11.02.2009. V odôvodnení odvolací súd rozviedol argumentáciu týkajúcu sa absolútnej neplatnosti právneho úkonu, ktorá nastáva priamo zo zákona a pôsobí od počiatku voči každému. Osud absolútneho právneho úkonu (odvolací súd mal na mysli osud absolútne neplatného právneho úkonu) sleduje aj právny úkon s akcesorickou povahou. Povinnosť súdu alebo iného orgánu, je na neplatnosť prihliadnuť, resp. musí z nej vyvodzovať dôsledky aj bez návrhu z úradnej povinnosti. Verejný záujem tu prevažuje nad osobnými záujmami účastníkov absolútne neplatného právneho úkonu, a to aj tých, ktorých neplatnosť sami nespôsobili ani ju nezavinili. Otázka (ne)platnosti kúpnych zmlúv ako aj zmlúv o zriadení vecných bremien v prospech žalobcov tak bola právoplatne rozhodnutá vo vyššie uvedenom konaní potvrdenom aj rozsudkom odvolacieho súdu, ktorého výrokom je dovolací súd viazaný aj v tomto konaní.

Z obsahu spisu ďalej vyplynulo, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica 27Cbr/190/2009-46 zo dňa 15.02.2010 bola spoločnosť MP-ČADIČ, s.r.o. zrušená bez likvidácie postupom v zmysle § 68 ods. 6 písm. f) ObchZ.

10.3. Žalobcovia v priebehu tohto konania niekoľkokrát menili a rozširovali svoj žalobný petit s ohľadom na prebiehajúce zmeny vo vlastníctve dotknutých sporných nehnuteľností. Posledným (v poradí štvrtým) rozsudkom súdu prvej inštancie súd žalobu zamietol z dôvodu, že pokiaľ predávajúci podá voči kupujúcemu žalobu nielen o neplatnosť kúpnej zmluvy, ale súčasne aj o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, nie je možné z toho vyvodiť iné, než to, že bude mať naliehavý právny záujem na určení, že je vlastníkom nehnuteľností len vtedy, pokiaľ sám plnenie, ktoré z tejto zmluvy dostal, t. j. kúpnu cenu vrátil, prípadne pokiaľ súčasne so žalobou o určenie vlastníctva podá žalobcu na vypratanie nehnuteľností oproti vráteniu kúpnej ceny (synalagmatický právny vzťah). Pokiaľ sa žalobcovia neplatnosti kúpnych zmlúv a zároveň určenia vlastníctva k nehnuteľnostiam bez toho, aby vrátili kúpnu cenu, ktorú podľa namietanej kúpnej zmluvy dostali, pričom zároveň nepodali žalobu na vypratanie nehnuteľností oproti vráteniu kúpnej ceny, je potrebné konštatovať, že nemajú naliehavý právny záujem na určovacej žalobe. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, pričom rozšíril argumentáciou o to, že ani neexistencia uvedených subjektov a ich výmaz z obchodného registra nemôže mať vplyv na to, že pri určení neplatnosti kúpnych zmlúv, ktorých jedna strana už neexistuje, len z tohto dôvodu pri neplatnej kúpnej zmluve by sa nemal aplikovať synalagmatický vzťah, pokiaľ existujú vecnoprávni nástupcovia daných subjektov, ktorí sa vlastníkmi sporných nehnuteľností stali na základe následných prevodov od týchto zaniknutých subjektov. Bolo by v rozpore s princípom spravodlivosti, aby žalobcovia v prípade neplatnosti kúpnych zmlúv (kde túto neplatnosť sami zapríčinili naformulovaním znenia neplatnej zmluvy), nadobudli späť vlastnícke práva k nehnuteľnostiam, ale na druhej strane by im mala zaniknúť povinnosť vrátiť kúpnu cenu v rozsahu, v akom kúpnu cenu za predaj nehnuteľností na základe neplatných zmlúv obdržali.

10.4. S argumentáciou súdov nižšieho stupňa dovolací súd nesúhlasí, a uvádza, že naliehavý právny záujem žalobcov na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bol v danom prípade daný, a nie je možné podmieňovať ho vrátením plnenia, ktoré z tejto zmluvy dostali (keďže v danom prípade subjekt, ktorému by sa malo plnenie vrátiť, už neexistoval), prípadne podaním žaloby na vypratanie nehnuteľností oproti vráteniu kúpnej ceny (synalagmatický právny vzťah). Žalobcovia preukázali pripravenosť plniť a boli ochotní vrátiť kúpnu cenu žalovanému 1/ ako vyplýva aj zo znenia žaloby v jej pôvodnom znení, aj v znení neskorších zmien a rozšírení žalobných petitov žalobcov. V prípade neplatnosti zmluvy, resp. odstúpenia od zmluvy sú strany povinné vydať si navzájom to, čo si plnili, v tomto prípade však subjekt

na strane kupujúceho z neplatnej kúpnej zmluvy už neexistuje, a v rozhodnom období bolo realizovaných viacerých prevodov dotknutých nehnuteľností na nových nadobúdateľov. Podmieňovať prípustnosť žaloby žalobcov o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti súčasným vrátením plnenia, ktoré z neplatnej zmluvy dostali subjektu, ktorý už neexistuje, je odňatím práva na spravodlivý proces.

10.5. Naliehavý právny záujem je nevyhnutným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby. Ak sa má určovacou žalobou, resp. určovacím výrokom súdu dosiahnuť zhoda medzi skutočným stavom a stavom zapísaným v katastri nehnuteľností, bude naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva daný vždy. K existencii naliehavého právneho záujmu na určení vlastníckeho práva prevodcu k nehnuteľnosti, v zmysle ust. § 80 písm. c) OSP (aplikácia OSP je daná vzhľadom na to, že žaloba bola podaná za jeho účinnosti) postačuje skutočnosť, že žalobca, ktorý tvrdí, že je vlastníkom nehnuteľnosti, nie je ako vlastníkom nehnuteľnosti zapísaný v katastri nehnuteľností. Pokiaľ sa totiž vlastnícke právo k nehnuteľnosti obnovilo platným odstúpením od zmluvy a zápis má iba deklaratórne účinky, nie je možné právo predávajúceho na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva viazať na nutnosť podania inej súvisiacej žaloby, ale predávajúci musí mať možnosť dosiahnuť vydanie rozsudku súdu, na základe ktorého bude jeho existujúce vlastnícke právo zapísané do katastra nehnuteľností.

10.6. K dovolateľmi citovanej judikatúre Najvyššieho súdu Českej republiky dovolací súd uvádza, že táto môže mať pre dovolací súd len inšpiratívny charakter, nakoľko nepredstavuje ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, tento ňou nie je viazaný a v neposlednom rade je nevyhnutné podotknúť, že ide o judikatúru v oblasti vyznačujúcej sa veľkou mierou nejednotnosti, kedy aj jednotlivé senáty Najvyššieho súdu Českej republiky mnohokrát konštatovali odklon s prihliadnutím na konkrétne okolnosti toho ktorého prípadu. Vo vzťahu na čl. 3 základných princípov CSP súdy pri výklade zákonov majú prihliadať na rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod pojem ustálená prax dovolacieho súdu nespádajú (uznesenie NS SR 6Cdo/129/2017).

11. Vo vzťahu k druhej otázke dovolateľov týkajúcej sa výkladu a aplikácie ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka, či v prípade, že kúpna zmluva je neplatná a kupujúci následne prevedie predmet tejto kúpnej zmluvy ďalšou kúpnu zmluvou na ďalšiu osobu, prechádza alebo sa touto druhou kúpnu zmluvou prevádza aj právo prvého kupujúceho na vrátenie zaplatenej kúpnej ceny voči prvému predávajúcemu vyplývajúce z § 457 OZ, a to na druhého kupujúceho, dovolací súd uvádza, že toto právo je výhradne vecou vyplývajúcou zo zmluvného vzťahu, teda existuje medzi predávajúcim a kupujúcim. Zánikom prvého kupujúceho právo prvého kupujúceho na vrátenie kúpnej ceny automaticky neprechádza na druhého kupujúceho. Ide o vzájomný synalagmatický vzťah, navyše v prípade reťazenia nadobúdateľov nehnuteľnosti a aj v prípade zániku niektorých zo zmluvných strán (či už kupujúcich alebo predávajúcich) je právne nemožné poskytnúť kúpnu cenu a žiadať vrátenie plnenia od subjektu, ktorý už neexistuje. Zohľadniac osobitné okolnosti prejednávaneho prípadu ako aj skutočnosť, že po potvrdzujúcom uznesení odvolacieho súdu došlo k ďalšiemu prevodu nehnuteľnosti, platí, že osoba, ktorá vec nadobudla od nevlastníka, je povinná túto vydať vlastníkovi. Kupujúci z neplatnej zmluvy tým, že vec vydá nie účastníkovi zmluvy, ale priamo vlastníkovi, splní povinnosť vydať vec vlastne za predávajúceho, a tým tiež splní i svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo synalagmatického záväzku voči predávajúcemu, ktorý nie je vlastníkom prevádzanej veci. V danom prípade tak prichádza do úvahy, aby dovolatelia vydali kúpnu cenu poslednému z nadobúdateľov sporných nehnuteľností, resp. ju v rámci spravodlivého usporiadania vzťahov pomerne rozdelili v prípade, ak je nadobúdateľov viac (keďže predmetom sporu bolo niekoľko parciel lesných pozemkov, ktorých vlastníctvo v súčasnosti podľa výpisu z KN svedčí ku dňu vydania rozhodnutia dovolacieho súdu dvom subjektom). Pri konštatovaní absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy, kedy si strany majú navzájom vydať, čo si plnili a za predpokladu, že predávajúci sú pripravení vrátiť kúpnu cenu, túto môžu vydať poslednému z nadobúdateľov, ktorý ma súčasne povinnosť nehnuteľnosť vydať vlastníkovi.

12. Vo vzťahu k tretej dovolateľmi formulovanej otázke, či v prípade zániku veriteľa - právnickej osoby bez právneho nástupcu zanikajú aj jeho pohľadávky voči jeho dlžníkom, dovolací súd odkazuje na ust. § 20a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právnická osoba zapísaná v obchodnom registri alebo v inom zákonom určenom registri zaniká dňom výmazu z tohto registra, pokiaľ osobitné zákony

neustanovujú inak. Moment zániku právnickej osoby predstavuje ukončenie existencie jej subjektivity, a to tak hmotnej ako i procesnej. V hmotnoprávnej rovine sa to okrem iného prejaví zánikom pohľadávok voči jeho dlžníkom, v procesnej rovine zánikom právnej subjektivity právnickej osoby, teda procesnej subjektivity a procesnej spôsobilosti. Dovolací súd však vzhľadom na vyššie uvedené dodáva, že riešenie tejto otázky nebolo v konaní sporným a nejde ani o otázku, od ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu.

13. Dovolací súd uvádza, že sudy nižšieho stupňa nesprávne právne posúdili otázku naliehavého právneho záujmu na určení vlastníckeho práva žalobcov k nehnuteľnostiam, keď túto podmieňovali splnením synalagmatickej povinnosti vydať si poskytnuté plnenia z neplatnej zmluvy vo vzťahu k subjektu, ktorý neexistoval. Vo vzťahu k otázke týkajúcej sa výkladu a aplikácie ustanovenia § 457 Občianskeho zákonníka, či v prípade, že kúpna zmluva je neplatná a kupujúci následne prevedie predmet tejto kúpnej zmluvy ďalšou kúpnu zmluvou na ďalšiu osobu, prechádza alebo sa touto druhou kúpnu zmluvou prevádza aj právo prvého kupujúceho na vrátenie zaplatenej kúpnej ceny voči prvému predávajúcemu vyplývajúce z § 457 OZ, a to na druhého kupujúceho, dovolací súd uvádza, že je výhradne vecou vyplývajúcou zo zmluvného vzťahu, teda existuje medzi predávajúcim a kupujúcim. Výplýva to už zo samotnej podstaty záväzkového vzťahu, ktorým je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. V zmysle ust. § 457, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal. Vydanie bezdôvodného obohatenia v prípade neplatnej alebo zrušenej zmluvy sa tak týka výhradne účastníkov zmluvných strán, v prípade ďalších prevodov neprechádza na ich právnych nástupcov. Zohľadniac ale skutočnosť, že nadobúdatelia získali vec od nevlastníka, a teda vlastníckmi sa sami nikdy nestali, v otázke určenia možného subjektu, ktorému prichádza do úvahy vrátiť kúpnu cenu za nehnuteľnosť, prichádzajú do úvahy v rámci spravodlivého usporiadania vzťahov poslední, resp. aktuálni vlastníci sporných nehnuteľností (keďže išlo o viac parciel lesných pozemkov a tieto sa prevádzali samostatne) pomerne podľa veľkosti ich výmery. Kupujúci z neplatnej zmluvy tým, že vec vydá nie účastníkovi zmluvy, ale priamo vlastníkovi, splní povinnosť vydať vec vlastne za predávajúceho, a tým tiež splní i svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo synalagmatického záväzku voči predávajúcemu, ktorý nie je vlastníkom prevádzanej veci.

14. Odvolací súd v odôvodnení načrtol problematiku vecnoprávných nástupcov daných subjektov, ktorí sa vlastníckmi sporných nehnuteľností stali na základe následných prevodov od týchto zaniknutých subjektov, avšak argumentáciu ďalej nerozvil.

15. Dovolací súd konštatuje, že podané dovolanie je dôvodné v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP a vyvolalo dovolateľmi žiadaný účinok, na základe čoho je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP). Keďže nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd zrušil aj rozhodnutie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 2 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

16. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.